

**WYTYCZNE DO PROGRAMU DZIAŁANIA
RADY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI
ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO
w kadencji 2024 ÷ 2029**

**Główne kierunki i założenia programowe zebrane i opracowane przez Komisję Programową
RSzWiN ZNP w składzie:**

Aneta Trojanowska – Przewodnicząca

Cezary Czyżewski

Filip Ilkowski

Barbara Kościelniak-Mucha

Łukasz Matwiej

Mateusz Przygoda

Bartosz Rydliński

Aleksander Smoliński

Cel priorytetowy:

Wpływanie na kształt aktów prawnych dotyczących statusu prawnego pracowników oraz emerytów i rencistów szkolnictwa wyższego i nauki.

1. Kształtowanie korzystnych warunków pracy, płacy oraz ubezpieczeń społecznych pracowników szkolnictwa wyższego i nauki oraz emerytów i rencistów:

1.1. Kontynuacja działań na rzecz wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę:

- **Opracowanie wieloletniego programu zwiększania nakładów:** przedłożenie rządzącym konkretnego planu finansowego mającego na celu stopniowy wzrost nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę, który będzie uwzględniał cele i potrzeby różnych jednostek naukowych oraz uczelni. Monitorowanie i ocena realizacji tego programu.
- **Wprowadzenie mechanizmu wzrostu wynagrodzeń:** proponowanie ustawowych mechanizmów automatycznego wzrostu wynagrodzeń wszystkich pracowników nauki i szkolnictwa wyższego w oparciu o wskaźniki gospodarcze, takie jak przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej. Spotkania z legislatorami i przedstawicielami rządu w celu promocji tych mechanizmów.

1.2. Monitorowanie przepisów i regulacji:

- **Dokonanie krytycznej analizy funkcjonowania obowiązującej *Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce*** oraz zaproponowanie zmian mających na celu eliminację patologii, których jest źródłem, umocnienie autonomii, demokracji, samorządności w uczelniach wyższych o raz wolności badań i dydaktyki.
- **Analiza zgodności z przepisami:** monitorowanie sytuacji w jednostkach szkolnictwa wyższego i nauki w celu sprawdzenia zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Organizowanie szkoleń dla działaczy związkowych i pracowników na temat zmian w prawie.
- **Wypracowanie ponadzakładowego układu zbiorowego:** wprowadzenie układu zbiorowego, który będzie sprawiedliwie regulować wynagrodzenia i warunki pracy w szkolnictwie wyższym, zmniejszając dysproporcje płacowe.
- **Wsparcie dla pracowników akademickich:** inicjatywy mające na celu stworzenie i wdrożenie regulacji prawnych, które zapewnią sprawiedliwe warunki pracy i wynagrodzenia dla pracowników administracyjnych i technicznych oraz pozostałych pracowników uczelni i placówek badawczych.

1.3. Ochrona praw pracowniczych:

- **Interwencje w obronie praw pracowniczych:** szybkie reagowanie na zgłaszane przypadki łamania praw pracowniczych, w tym organizowanie spotkań mediacyjnych, udział w postępowaniach sądowych i negocjacjach z pracodawcami.
- **Monitorowanie uprawnień związków zawodowych:** systematyczne sprawdzanie, czy uprawnienia związków zawodowych są przestrzegane w uczelniach i jednostkach naukowych. Współpraca z państwową inspekcją pracy i innymi organami kontrolnymi.

- **Uzgadnianie zasad funkcjonowania funduszu socjalnego:** organizowanie spotkań i konsultacji z przedstawicielami uczelni i jednostek naukowych w celu wypracowania i uzgadniania zasad tworzenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz realizacji świadczeń z tego funduszu.

1.4. Przeciwdziałanie wszelkim przejawom nierównego traktowania, w szczególności dyskryminacji i mobbingu:

- **Monitorowanie zjawisk niepożądanych:** powołanie w organizacjach związkowych specjalnych jednostek zajmujących się przypadkami dyskryminacji i mobbingu w uczelniach i jednostkach naukowych, udzielanie pomocy i wsparcia osobom potrzebującym. Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się prawami człowieka.
- **Szkolenia i kampanie informacyjne:** organizowanie szkoleń i kampanii informacyjnych dotyczących mobbingu i dyskryminacji.

Cel priorytetowy:

Aktywne uczestniczenie w kształtowaniu oblicza szkolnictwa wyższego i nauki; wychowanie w duchu tolerancji, poszanowania praw, wolności i godności osobistej. Dbłość o dobrostan nauki.

2. Doskonalenie systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

2.1. Zwiększenie finansowania:

- **Lobbing na rzecz zwiększenia budżetu:** organizowanie kampanii lobbingowych, spotkań z parlamentarzystami, przedstawicielami rządu i organizacjami międzynarodowymi w celu zwiększenia finansowania szkolnictwa wyższego do poziomu zalecanego przez Unię Europejską.
- **Transparentny system rozdziału środków:** współpraca z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innymi organami w celu opracowania transparentnego systemu rozdziału środków publicznych. Publikowanie raportów dotyczących alokacji funduszy.

2.2. Dostosowanie modelu kariery naukowej do rozwiązań przyjętych w krajach Unii Europejskiej:

- **Wprowadzenie standardów europejskich:** działania na rzecz wdrażania zasad Europejskiej Karty Naukowca.
- **Organizowanie warsztatów i szkoleń:** dla pracowników naukowych, dotyczących standardów europejskich.

2.3. Kontynuacja działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia:

- **Rozwój procesów dydaktycznych:** promowanie i wspieranie inicjatyw mających na celu podniesienie jakości kształcenia, w tym modernizacji programów nauczania, wprowadzanie innowacyjnych metod dydaktycznych i oceny nauczycieli akademickich.
- **Przywrócenie należytej rangi procesowi dydaktycznemu:** uwzględnienie znaczenia i szczególnej roli pracowników dydaktycznych.

2.4. Współpraca z władzami i instytucjami:

- **Budowanie partnerstw:** aktywna współpraca z kierownictwem uczelni oraz innymi organizacjami w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki. Organizowanie spotkań, konferencji i debat.
- **Współpraca z władzami centralnymi i samorządowymi:** udział w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich, współpraca z klubami parlamentarnymi oraz władzami samorządowymi każdego szczebla.
- **Współpraca z instytucjami szkolnictwa wyższego i nauki:** w tym z Konferencjami Rektorów Szkół Wyższych, Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, organizacjami studentów i doktorantów. Organizowanie spotkań, konferencji i debat.
- **Działalność w ramach OPZZ i współpraca z innymi związkami zawodowymi działającymi w uczelniach wyższych i placówkach badawczych.**

Cel priorytetowy:

Związek Nauczycielstwa Polskiego jako silny partner społeczny i mocny głos środowiska akademickiego i naukowego, odpowiadający na wyzwania współczesności.

3. Doskonalenie działalności wewnątrzwiązkowej:

- **Nadzór nad strukturą organizacyjną Rady SzWiN ZNP i monitorowanie funkcjonowania organizacji zrzeszonych w Radzie.**
- **Monitorowanie zasad prowadzenia gospodarki finansowej organizacji członkowskich nieposiadających osobowości prawnej.**
- **Składki członkowskie:** monitorowanie wpływu oraz przekazywania składki członkowskiej w prawidłowej wysokości do Rady.
- **Organizacja wyjazdowych posiedzeń Rady SzWiN ZNP w różnych regionach Polski w celu zacieśnienia współpracy, zwiększenia mobilności Rady oraz promowania działalności związkowej.**
- **Współpraca organizacji zrzeszonych w RSzWiN ZNP na poziomie regionalnym:** Konwenty działające w Krakowie i na Śląsku, jako przykładowe formy wspólnego działania.
- **Bieżące współdziałanie z Zarządem Głównym oraz Zarządami Okręgów ZNP.**
- **Koordinowanie prac Sekcji Emerytów i Rencistów** działających w pionie szkolnictwa wyższego i nauki.
- **Kontynuacja prac nad elektroniczną bazą danych członków organizacji związkowych ZNP w pionie szkolnictwa wyższego i nauki.**
- **Wyróżnianie i honorowanie** szczególnie aktywnych działaczy, długoletnich członków ZNP, występowanie o odznaczenia państwowe, resortowe i związkowe.

- **Organizacja i udział w uroczystościach jubileuszowych związku:** przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów dokumentujących historię i dorobek ZNP, w szczególności Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki; zorganizowanie obchodów 20-lecia działalności Rady; udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez organizacje członkowskie.

4. Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna - doskonalenie systemu:

- **Platforma wiedzy i konsultacji:** wdrożenie nowoczesnej platformy wiedzy i konsultacji, która umożliwi szybki i efektywny przepływ informacji wewnątrzwiązkowej. Aktualizacje i szkolenia z korzystania z platformy.
- **Raportowanie działalności:** raportowanie o działalności Sekretariatu, Prezydium i Rady SzWiN ZNP - sprawozdania, analizy i wyniki działań.

5. Pomoc prawna:

- **Kontynuacja i poszerzenie bieżącej pomocy prawnej dla organizacji zakładowych.**
- **Upowszechnianie informacji prawnych dotyczących systemu szkolnictwa wyższego i nauki.**
- **Prowadzenie szkoleń** z zakresu prawa pracy, prawa związkowego, przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, prawa finansowego oraz ochrony danych osobowych (RODO).

6. Działania w zakresie współpracy międzynarodowej:

- **Udział w pracach międzynarodowych struktur związkowych:** - aktywne uczestnictwo w działaniach Międzynarodówki Edukacyjnej (Education International – EI), Europejskiego Komitetu Związków Zawodowych Edukacji (European Trade Union Committee for Education - ETUCE), w szczególności w Stałym Komitecie Szkolnictwa Wyższego i Badań (Higher Education & Research Committee). Udział w spotkaniach, konferencjach i projektach realizowanych przez te instytucje.
- **Nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami międzynarodowymi:** budowanie relacji z międzynarodowymi instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami z innych krajów w celu realizacji wspólnych projektów.

Cel priorytetowy:

DZIAŁANIA NA RZECZ CZŁONKIŃ I CZŁONKÓW ZNP, POZYSKIWANIE NOWYCH CZŁONKIŃ I CZŁONKÓW ORAZ PROMOWANIE DZIAŁAŃ RADY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI ZNP.

7. Obrona godności oraz praw członkiń i członków ZNP, dotyczących również działalności związkowej.

8. Dbalność o dobrostan emerytów i rencistów związkowych:

- Podejmowanie działań **na rzecz poprawy warunków życia** osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziałanie ich samotności, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.
- **Organizowanie życia kulturalnego i wypoczynku osób starszych.**
- **Pomoc w uczestniczeniu w życiu społecznym** i współdziałaniu z organami władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz z organizacjami społecznymi, gospodarczymi i spółdzielczymi. **Reprezentowanie ich interesów** wobec organów administracji publicznej.

9. Kontynuowanie i doskonalenie systemu szkoleń poszerzających wiedzę oraz podnoszących kompetencje pracownicze i związkowe.

10. Budowanie autorytetu prezesów ZNP, jako liderów związkowych oraz świadomych członków Związku poprzez wykorzystanie ich doświadczenia, wiedzy i umiejętności do realizacji zadań długo- i krótkoterminowych.

11. Oferowanie i organizowanie różnorodnych form integracji połączonych z działalnością szkoleniową, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb członków ZNP oraz osób funkcyjnych.

12. Kontynuacja i rozszerzenie współpracy z Nauczycielską Agencją Ubezpieczeniową.

13. Promocja działań Rady i działania na rzecz pozyskiwania nowych członkiń i członków:

- **Kampanie rekrutacyjne:** organizowanie kampanii rekrutacyjnych mających na celu zwiększenie liczby członków ZNP. Wykorzystanie mediów społecznościowych, ulotek, spotkań informacyjnych oraz innych form promocji.
- Działania na rzecz **pozostawania w związku po osiągnięciu wieku emerytalnego.**
- **Uatrakcyjnienie członkostwa:** promowanie pakietów benefitów dla członków ZNP, takich jak ubezpieczenia, zniżki na usługi i produkty, wsparcie w rozwoju kariery zawodowej i inne.
- **Aktywne angażowanie młodych w działalność związkową:** organizowanie spotkań, warsztatów i debat skierowanych do młodych pracowników, promujących aktywne uczestnictwo w działalności związkowej.
- **Aktywność medialna:** utrzymywanie stałych kontaktów z mediami, organizowanie konferencji prasowych, wydawanie komunikatów prasowych i artykułów na temat działań Rady SzWiN ZNP.
- **Promocja na forum ogólnopolskim i lokalnym:** organizowanie spotkań, debat i konferencji na forum ogólnopolskim i lokalnym z udziałem przedstawicieli Rady SzWiN ZNP. Promowanie działalności związkowej w środowiskach akademickich i naukowych.
- **Promocja ośrodków wypoczynkowych i sanatoryjnych ZNP oraz OPZZ.**